

KODEKS ETYCZNY INSTRUKTORA NAUKI JAZDY

WPROWADZENIE

Ogólne normy postępowania, których nie wolno przekraczać i które należy przestrzegać w codziennym życiu, choć obowiązują również w zawodzie instruktora nauki jazdy, dotychczas nie zostały uporządkowane i spisane. Wynika to m.in. z faktu, iż środowisko instruktorów nauki jazdy nie jest wystarczająco skonsolidowane, a zbyt duża liczba ośrodków szkolenia kierowców na rynku, zmusza niekiedy do bezpardonowej walki o przetrwanie. Nieuczciwa konkurencja (zaniżanie cen, przerost reklamy nad jakością usług, brak programów lub niedostosowane programy szkolenia i niska jakość ich realizacji itd.) z jednej strony i poszukiwanie przez klientów ośrodków oferujących niskie ceny z drugiej strony, prowadzą do wypierania z rynku ośrodków dobrych, dbających o jakość wykonywanych usług, a tym samym o bezpieczeństwo na polskich drogach.

Taka sytuacja nie sprzyja tworzeniu kodeksu etycznego, który uzupełniłby przepisy prawne, kształtował odpowiedzialność za społeczne następstwa wykonywanego zawodu, porządkował stosunki międzyludzkie. Wśród instruktorów nauki jazdy jest wielu zwolenników utrzymania status quo, nie tylko w sensie prawnym, ale także w odniesieniu do zasad postępowania, przyjętych w określonych środowiskach za właściwe. Nie może to być jednak przeszkodą do stworzenia kodeksu etycznego instruktora nauki jazdy. Instruktor każdego dnia jest stawiany wobec konieczności dokonywania wyborów i podejmowania ważnych decyzji. Trzeba, aby robił to w oparciu o normy etyczne przyjęte w cywilizowanych społecznościach oraz zgodnie z własnym sumieniem. Każdy bowiem wybór i decyzja, zarówno wobec siebie, jak i innych, zawiera elementy etyki. Dlatego ważne jest, aby kierować się społecznie wypracowanymi i akceptowanymi zasadami postępowania wobec siebie, drugiego człowieka i społeczeństwa.

Etyka ma szczególne znaczenie w zawodach, od których zależy los poszczególnych ludzi, grup zawodowych i społeczeństwa. Od dawna stawia się wysokie wymagania lekarzom, prawnikom, nauczycielom. Zawody te dysponują skodyfikowanym systemem norm etycznych, jak np. Kodeks Etyki Lekarskiej czy Karta Nauczyciela.

Instruktor nauki jazdy znajduje się pod ustawiczną kontrolą społeczną. Każde jego spotkanie jest natychmiast dostrzegane i oceniane. Szczególnymi jego sędziami – trzeba nadmienić, że surowymi – są kursanci, których nie tylko uczy, ale i wychowuje. Łatwo można

stracić ich szacunek i zaufanie, bardzo trudno jednak je odzyskać. A przecież rezultaty pracy instruktora w ogromnym stopniu zależą od jego autorytetu, który nie może być narzucony czy sztucznie wykreowany, ale powinien wynikać z jego kompetencji i postaw etycznych.

Zasady zawarte w Kodeksie zostały sformułowane na poziomie dużego uogólnienia. Są to przemyślenia instruktorów nauki jazdy, jakie zrodziły się podczas szkoleń na certyfikat kompetencji personelu w latach 2002 – 2003, a następnie zostały skonsultowane z Polską Federacją Stowarzyszeń Szkół Kierowców oraz Radą Ośrodków Szkolenia Kierowców pod patronatem ITS.

Kodeks zawiera 32 dyrektywy, czyli normy (zasady), których przestrzeganie ma służyć poprawie wizerunku instruktora nauki jazdy oraz pomagać w dokonywaniu bardziej trafnych wyborów etycznych. Kodeks składa się z 6 następujących części:

- I. Zasady ogólne.**
- II. Powinności wobec kursantów.**
- III. Powinności wobec własnej grupy zawodowej.**
- IV. Powinności wobec społeczeństwa.**
- V. Powinności reprezentantów instruktorów nauki jazdy.**
- VI. Powinności właścicieli ośrodków szkolenia kierowców.**

I. ZASADY OGÓLNE

Instruktora nauki jazdy obowiązują ogólnie przyjęte zasady etyczne. Jest on odpowiedzialny za życie i zdrowie kursantów i innych uczestników ruchu, bezwzględne przestrzeganie przepisów prawa o ruchu drogowym, poszanowanie godności osobistej kursantów, dbałość o środowisko naturalne. Zasady zawarte w kodeksie etycznym instruktora nauki jazdy powinny obowiązywać go zarówno w działalności zawodowej, jak i w życiu prywatnym.

Instruktor nauki jazdy:

1. Nie może żądać od kursantów ani współpracowników zachowania sprzecznego z ogólnie przyjętymi zasadami oraz zasadami określonymi w kodeksie etycznym instruktora nauki jazdy.
2. Powinien stale poszerzać i doskonalić swoją wiedzę i umiejętności.
3. Nie powinien podejmować się wykonywania czynności z zakresu praktyki zawodowej, które wykraczałyby poza jego wiedzę i kompetencje zawodowe.
4. Nie toleruje i przeciwdziała negatywnym zjawiskom (korupcja, zaniżanie cen, bylejakość usług itp.) występujących w szkoleniu kandydatów na kierowców.
5. Jest odpowiedzialny za rozwój ośrodka szkolenia kierowców, którego jest właścicielem lub w którym pracuje. Dbą o wizerunek firmy.
6. Jest uczciwy i lojalny wobec pracodawcy i współpracowników. Nie prowadzi działalności konkurencyjnej.
7. Nie działa na szkodę innego instruktora nauki jazdy, ani ośrodka szkolenia kierowców.
8. Czynnie uczestniczy w działalności stowarzyszeń, organizacji itp., których celem jest nobilitacja zawodu, poprawa jakości szkolenia oraz bezpieczeństwa drogowego.

II. POWINNOŚCI INSTRUKTORA NAUKI JAZDY WOBEC KURSANTÓW

1. Instruktor nauki jazdy w swojej pracy kieruje się przede wszystkim dobrem kursanta.
2. Podejście instruktora nauki jazdy do kursantów powinny charakteryzować następujące cechy:
 - otwartość i umiejętność nawiązania kontaktu,
 - kompetencje zawodowe,
 - umiejętność indywidualnego podejścia do kursanta,

- poszanowanie godności ludzkiej,
- równe traktowanie mężczyzn i kobiet,
- tolerancja,
- empatia,
- partnerstwo i podmiotowy stosunek do uczniów,
- życzliwość,
- dyscyplina,
- sprawiedliwa i obiektywna ocena pracy i postaw kursantów,
- kultura, przejawiająca się m.in.: kontrolowaniem własnych emocji, używaniem poprawnego języka polskiego, dbałością o wygląd zewnętrzny i estetykę pomieszczeń oraz czystość pojazdu szkoleniowego, a także zachowaniem odpowiedniego dystansu fizycznego wobec kursanta.

3. Instruktor nauki jazdy powinien być autorytetem dla kursantów. Autorytet instruktora powinien wynikać z jego cnót moralnych, mistrzostwa pedagogicznego, wiedzy i kultury umysłowej oraz kultury osobistej.

III. POWINNOŚCI INSTRUKTORA NAUKI JAZDY WOBEC WŁASNEJ GRUPY ZAWODOWEJ

Instruktor nauki jazdy:

1. Solidaryzuje się ze swoją grupą zawodową. Poczyna się do współodpowiedzialności oraz identyfikuje się z poglądami głoszonymi przez stowarzyszenia, organizacje zrzeszające instruktorów nauki jazdy, o ile nie są one sprzeczne z ogólnie obowiązującymi w społeczeństwie zasadami etycznymi i zasadami określonymi w kodeksie.
2. Identyfikuje się z własną grupą zawodową, eksponuje dyplomy, certyfikaty, odznaki, itp.
3. Współdziała ze swoimi współpracownikami. Służy im radą i pomocą.
4. W miarę swoich możliwości przeciwdziała szkodliwemu dla zawodu egoizmowi. Propaguje i utrwala rzetelność i sumienność zawodową.

IV. POWINNOŚCI INSTRUKTORA NAUKI JAZDY WOBEC SPOŁECZEŃSTWA

Instruktor nauki jazdy:

1. Przejawia szacunek dla innych ludzi i troszczy się o mienie społeczne.
2. W relacjach międzyludzkich, instruktor wykazuje wyższy niż przeciętny poziom kultury osobistej.
3. Wspiera inicjatywy społeczne na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego.
4. Przejawia zainteresowanie sprawami regionu i społeczeństwa lokalnego.

V. POWINNOŚCI REPREZENTANTÓW INSTRUKTORÓW NAUKI JAZDY

Reprezentant:

1. Przyjmuje z odpowiedzialnością powierzone mu przez środowisko funkcje i nie uchyla się od podejmowania działań na rzecz środowiska instruktorów nauki jazdy.
2. W swoich działaniach kieruje się dobrem ogółu środowiska instruktorów nauki jazdy, a nie interesem wąskiej ich grupy. Poszukuje rozwiązań uniwersalnych.
3. Nie wykorzystuje pełnionej funkcji do nieuczciwego wzmacniania swojej pozycji na rynku (branżowym).
4. Jest autorytetem dla innych instruktorów nauki jazdy.

VI. POWINNOŚCI WŁAŚCICIELI OŚRODKÓW SZKOLENIA KIEROWCÓW

Właściciel ośrodka szkolenia kierowców:

1. Organizuje okresowe szkolenia i seminaria podnoszące kompetencje pracowników (instruktorów).
2. Stosuje uczciwą konkurencję – nie zaniża cen i nie prowadzi sprzedaży usług poniżej kosztów ich świadczenia.
3. Nie rozpowszechnia nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji o swojej lub konkurencyjnej firmie.
4. Nie nakłania osoby lub osób świadczących pracę na rzecz firmy konkurencyjnej do niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków pracowniczych.

5. Nie stosuje reklamy sprzecznej z prawem, dobrymi obyczajami i uchybiającej godności człowieka.
6. Nie wprowadza w błąd klientów co do tożsamości swojego ośrodka, używając zmodyfikowanego oznakowania, nazwy lub charakterystycznego symbolu innego ośrodka.
7. Czynn timer zwalcza objawy korupcji w swoim ośrodku.
8. Dba o wysoką jakość wykonywanych usług.
9. Nie organizuje własnej siedziby w bezpośrednim sąsiedztwie innego ośrodka szkolenia kierowców.